

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Δικαιώματα του Παιδιού

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

Μείωση φόρου λόγω εξαρτημένων τέκνων και για τους δύο χωρισμένους γονείς

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Θεώνη Κουφονικολάκου
Ειδικές επιστήμονες: Μαρία Καραγεώργου, Μαρία Μπλιάτη

Σεπτέμβριος 2022

Γονέας, στον οποίο δεν είχε ανατεθεί η άσκηση της επιμέλειας μετά το διαζύγιο, απευθύνθηκε στον Συνήγορο, επειδή η φορολογική διοίκηση περιόριζε την εφαρμογή της πρόβλεψης για την μείωση του φόρου ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων (άρ.16 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) υπέρ μόνο του γονέα, που ασκεί την επιμέλεια. Προβαλλόμενος λόγος από μέρους της διοίκησης ήταν η άποψη ότι τα τέκνα βαρύνουν τον γονέα που έχει την επιμέλεια, επειδή με αυτόν συνοικούν, ανεξαρτήτως του αν ο άλλος γονέας καταβάλει διατροφή ή συνοικεί περιστασιακά μαζί τους, επικαλούμενη τη γνωμοδότηση ΝΣΚ με αρ.250/1994.

Ο Συνήγορος υποστήριξε προς την ΑΑΔΕ ότι **η γνωμοδότηση, όταν εκδόθηκε, είχε αντιμετωπίσει ισόρροπα και τους δύο γονείς μετά τον χωρισμό,** αποδεχόμενη ότι μετά τον χωρισμό εξακολουθούν και οι δύο να επιβαρύνονται με την ανατροφή των παιδιών, αφού αναγνώριζε στον γονέα που κατέβαλε διατροφή (συνήθως τον πατέρα) αφορολόγητο με βάση παραστατικά, στον δε γονέα που συνοικούσε με το παιδί (συνήθως τη μητέρα) αφορολόγητο χωρίς δικαιολογητικά. Από τότε, όμως, είχε μεσολαβήσει η νομοθετική κατάργηση του πρώτου αφορολόγητου, με αποτέλεσμα η επίκληση της έννοιας της 'συνοίκησης', όπως αποδόθηκε στη Γνωμοδότηση, να οδηγήσει σε υπέρμετρη επιβάρυνση του γονέα που κατέβαλε διατροφή για το παιδί, αλλά δεν είχε για αυτή καμία φορολογική απαλλαγή.

Επίσης, και ιδίως, ο Συνήγορος υποστήριξε ότι από την έκδοση της γνωμοδότησης μέχρι τις μέρες μας **μεταβλήθηκαν τα κοινωνικά δεδομένα** και οι αντιλήψεις και στάσεις των γονέων μετά τον χωρισμό. Στην πράξη, το τέκνο χωρισμένων γονέων έχει αρχίσει να μοιράζεται σταδιακά, περισσότερο χρόνο με τον πατέρα, ο οποίος αναλαμβάνει έτσι πιο ενεργό και εκτενή ρόλο στη ζωή του παιδιού, ενώ επωμίζεται και οικονομικά βάρη πέρα από την καταβολή διατροφής, προκειμένου να διατηρεί το δεύτερο από τα δύο σπίτια, όπου ζει το παιδί, και να ανταποκρίνεται στις δαπάνες του τέκνου κατά το -όχι ευκαταφρόνητο πια- διάστημα που το παιδί μένει μαζί του.

Επιπλέον των ευρωπαϊκών Οδηγιών και Ψηφισμάτων προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του πατρικού ρόλου, η **Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού** (άρ,18) επιβάλλει *«την εξασφάλιση της αναγνώρισης της αρχής, σύμφωνα με την οποία και οι δύο γονείς είναι από κοινού υπεύθυνοι για την ανατροφή του παιδιού και την ανάπτυξή του»* (παρ.1) και *«την κατάλληλη βοήθεια στους γονείς ... κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους για την ανατροφή του παιδιού,..»* (παρ.2). Η δε φορολογική ισότητα των γονέων, που έχει ήδη επιτευχθεί στην ελληνική φορολογική νομοθεσία εντός του γάμου και του συμφώνου συμβίωσης [με αποδοχή και προτάσεων του Συνηγόρου για την αναγνώριση της έγγαμης γυναίκας ως διακριτού φορολογικού υποκειμένου και την δυνατότητα υποβολής χωριστών φορολογικών δηλώσεων των συζύγων] πρέπει να επεκταθεί και κατά τον χρόνο μετά τη λύση του γάμου ή του συμφώνου.

Μετά από επανειλημμένες υπενθυμίσεις από πλευράς Συνηγόρου, η ΑΑΔΕ προέβη στην έκδοση εγκυκλίου, αποδεχόμενη ότι **«δεδομένου ότι στην ανατροφή των τέκνων συμμετέχουν από κοινού και οι δύο γονείς, ανεξάρτητα αν διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη ή έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση ή έχει λυθεί ο γάμος/το σύμφωνο συμβίωσης, οι διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 16 του ΚΦΕ για τη μείωση φόρου ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων εφαρμόζονται και για τους δύο γονείς με εισόδημα από μισθωτή εργασία, συντάξεις ή και ατομική αγροτική δραστηριότητα».**

Πληροφορίες: 213 1306600

press@synigoros.gr